

KLASA: UP/I-344-01/15-03/01

URBROJ: 376-11-15-1

Zagreb, 13. ožujka 2015.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 3. i članka 52. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13 i 71/14), u postupku analize tržišta veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište, Vijeće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti na sjednici održanoj 13. ožujka 2015. donosi

ODLUKU

- I. Utvrđuje se da je mjerodavno tržište veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište, podložno prethodnoj regulaciji.
- II. Trgovačko društvo Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9 određuje se operatorom sa značajnom tržišnom snagom na tržištu veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište.
- III. Društvu iz točke II. ove odluke određuju se sljedeće regulatorne obveze: obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže, obveza nediskriminacije, obveza transparentnosti uz obvezu objave standardne ponude, obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva, obveza računovodstvenog razdvajanja. Regulatorna obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva se na odgovarajući način primjenjuje i na Iskon Internet d.d. i Optimu Telekom d.d. kao povezana društva Hrvatskog Telekoma d.d.
- IV. Način, uvjeti i rokovi provođenja regulatornih obveza iz točke III. ove odluke propisani su dokumentom Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti „*Tržište veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište*“ koji je u cijelosti sastavni dio ove odluke, a trgovačko društvo iz točke II. izreke ove odluke kao i njegova povezana društva iz točke III. izreke ove odluke obvezni su u potpunosti izvršavati određene im regulatorne obveze.
- V. Ukidaju se regulatorne obveze koje su trgovačkom društvu iz točke II. određene odlukom o „*Analizi tržišta veleprodajnog širokopojsnog pristupa*“ (KLASA: UP/I-344-01/12-03/04, URBROJ: 376-11/13-50 od 28. lipnja 2013.).

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM), provodi analizu tržišta veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište sukladno članku 52. Zakona o elektroničkim komunikacijama (dalje: ZEK), a nastavno na članak 16. stavak 6. točku c). Direktive 2009/140/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 25.

studenog 2009. te članak 118. Prijelaznih i završnih odredaba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 90/11) s obzirom da je temeljem navedenih pravnih osnova u obvezi unutar dvije godine od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji provesti postupak utvrđivanja mjerodavnih tržišta podložnih prethodnoj (*ex ante*) regulaciji.

Odlukom HAKOM-a od 30. srpnja 2014. (KLASA: UP/I-344-01/14-03/09, URBROJ: 376-11-14-1) određeni su operatori koji su obvezni dostaviti sve potrebne podatke za utvrđivanje tržišta podložnog prethodnoj regulaciji, odnosno određivanje mjerodavnog tržišta i procjenu postojanja operatora sa značajnom tržišnom snagom na tom tržištu.

U skladu s navedenim, a u cilju prikupljanja svih potrebnih podataka, HAKOM je izradio upitnik za tržište veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište te pristupio provođenju postupka analize mjerodavnog tržišta što je detaljno opisano u regulatornom dokumentu „*Tržište veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište*“ (dalje: Dokument).

U provedbi postupka analize tržišta, HAKOM je sukladno članku 53. stavku 1. ZEK-a u svezi s člankom 52. stavkom 6. ZEK-a, osobito vodio računa o primjeni mjerodavne Preporuke Europske komisije (2014/710/EU) od 9. listopada 2014. o mjerodavnim tržištima proizvoda i usluga u sektoru elektroničkih komunikacija podložnima prethodnoj (*ex ante*) regulaciji (dalje: Preporuka EK) i mjerodavnim Smjernicama Europske komisije o analizi tržišta i utvrđivanju značajne tržišne snage sukladno zajedničkom regulatornom okviru za elektroničke komunikacijske mreže i usluge. S obzirom da se ovo mjerodavno tržište, prema Preporuci EK, nalazi na popisu tržišta podložnih prethodnoj regulaciji, HAKOM je, uzevši u obzir stanje na domaćem tržištu elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga odlučio kao u točki I. izreke ove odluke.

U postupku određivanja mjerodavnog tržišta, HAKOM je, sukladno članku 54. stavku 3. ZEK-a, odredio dimenziju usluga i zemljopisnu dimenziju mjerodavnog tržišta. Temeljem provedene analize, HAKOM je zaključio da mjerodavno tržište veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište obuhvaća sljedeće usluge:

- bitstream uslugu koja podrazumijeva sljedeće točke preuzimanja prometa:
 - točka pristupa na IP razini,
 - točka pristupa na Ethernet razini,
 - točka pristupa na DSLAM-u/OLT-u ili odgovarajućoj točki, te
- uslugu širokopojasnog pristupa koju Hrvatski Telekom d.d. (dalje: HT) pruža za vlastite potrebe,

neovisno o tome radi li se o pristupnoj tehnologiji na temelju bakrene parice, na temelju hibridnog rješenja koje podrazumijeva i bakrenu paricu i svjetlovodnu nit ili na temelju svjetlovodne niti.

Također, određeno je da je mjerodavno tržište veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište, u zemljopisnoj dimenziji, nacionalni teritorij Republike Hrvatske.

Nakon što je odredio mjerodavno tržište, HAKOM je, na temelju određenih mjerila iz članka 55. stavka 3. ZEK-a, odredio je HT d.d. operatorom sa značajnom tržišnom snagom na tržištu

veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište.

Nastavno na navedeno, na temelju prepreka razvoju tržišnog natjecanja koje se mogu pojaviti na mjerodavnom tržištu, HAKOM je HT-u odredio sljedeće regulatorne obveze:

- obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže (članak 61. ZEK-a),
- obveza nediskriminacije (članak 59. ZEK-a),
- obveza transparentnosti uz objavu standardne ponude (članak 58. ZEK-a),
- obvezu nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva (članak 62. ZEK-a),
- obvezu računovodstvenog razdvajanja (članak 60. ZEK-a).

HAKOM je odredio da se regulatorna obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva na odgovarajući način primjenjuje i na Iskon Internet d.d. (dalje: Iskon) i Optimu Telekom d.d. (dalje: Optima) kao povezana društva HT-a. Naime, HAKOM smatra da obveza troškovne usmjerenosti cijena za bitstream uslugu ne može spriječiti HT da sam, ili putem svojih povezanih društava Iskona i Optime narušava tržišno natjecanje na pripadajućoj maloprodajnoj razini istiskivanjem marže. Stoga je HAKOM u okviru obveze nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva, odredio HT-u i njegovim povezanim društvima obvezu provođenja testa istiskivanja marže.

Sukladno članku 54. stavku 5. ZEK-a HAKOM će zatražiti mišljenje Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja o načinu na koji je HAKOM odredio mjerodavno tržište i utvrdio operatore sa značajnom tržišnom snagom.

Operator iz točke II. izreke kao i njegova povezana društva iz točke III. izreke ove odluke ove odluke obvezni su u potpunosti izvršavati sve regulatorne obveze na način, pod uvjetima i u rokovima kako je to propisano u Dokumentu.

Ukidaju se sve regulatorne obveze prethodno određene odlukom o *Analizi tržišta veleprodajnog širokopolasnog pristupa*“ (KLASA: UP/I-344-01/12-03/04, URBROJ: 376-11/13-50 od 28. lipnja 2013.).

Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 12. stavka 1. točke 3. i članaka 52.-56., i 58.-62. ZEK-a odlučio kao u izreci.

Sukladno članku 22. ZEK-a o ovom prijedlogu provest će se javna rasprava.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

dr. sc. Dražen Lučić